

Klåda och smärta i underlivet

Klåda i underlivet är vanligt och kan bero på olika saker. Klådan går oftast över av sig själv. Ibland kan du behöva behandla den med receptfria läkemedel. Klådan kan ibland bero på en könssjukdom. Då behöver du få behandling.

Det kan finnas olika orsaker till att det kliar i underlivet. Läs om orsakerna i kapitlet<u>Vad beror det på?</u>.

Det är vanligt att det kliar runt slidöppningen och på blygdläpparna och ibland bak mot ändtarmsöppningen. Ibland kan du se att huden är röd och svullen, eller att du har små utslag. Det röda syns bättre på ljusare hud än på mörkare.

Kontakta en vårdcentral eller gynekologisk mottagning om något av följande stämmer in på dig:

- Du har klåda som inte har gått över efter fem dagar.
- Du har utslag eller vårtor i underlivet som kliar.
- Du tror att du har svamp i underlivet och har använt receptfria läkemedel mot det utan att bli bättre.
- Du har behandlat svamp i underlivet med receptfria l\u00e4kemedel tv\u00e4 g\u00e4nger det senaste halv\u00e4ret.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Det räcker att tvätta sig i underlivet en gång om dagen, annars kan vattnet torka ut slemhinnorna.

Använd olja i stället för tvål när du tvättar dig. Stryk på olja och torka bort den innan du duschar. Då blir du ren av oljan och skyddar dig mot vattnet. Du kan prova exempelvis barnolja eller intimolja som finns att köpa på apotek.

Även oljor som används vid matlagning fungerar bra, till exempel olivolja eller solrosolja. Oljan kan även lindra klådan.

Undvik att duscha in vatten i slidan.

Det kan också kännas skönt att använda kläder som inte sitter åt om det kliar.

Använd inte tampong när du blöder väldigt lite vid mens eller bara har<u>flytningar</u>. Tamponger torkar ut slemhinnorna.

Du som har haft <u>svamp i underlivet</u> tidigare och känner igen symtomen kan behandla infektionen med<u>receptfria</u> <u>läkemedel mot svamp</u>. De finns i olika former och du kan köpa dem på ett apotek.

Kondom och <u>femidom</u> är de bästa skydden mot <u>könssjukdomar</u>. Använd kondom eller femidom om du har vaginala eller anala samlag. Det är viktigt att kondomen eller femidomen är hel och att den används under hela samlaget.

Det kan också vara bra att använda glidmedel. Om du är för torr under samlaget kan det klia och svida efteråt.

Kom ihåg att även använda kondom, femidom eller <u>slicklapp</u> om du delar sexleksaker som en dildo eller en vibrator med någon annan. En slicklapp är en liten duk av gummi eller plast. Du lägger den över området du ska slicka.

Det är också bra att använda kondom eller slicklapp om du har munsex.

Använd en ren och vass rakhyvel och mycket rakgel eller raklödder om du rakar dig i underlivet. Det är bättre för huden att raka medhårs än att raka mothårs.

Det brukar kännas skönt att smörja med en oparfymerad mjukgörande kräm efteråt. Det kan också minska risken för inflammerade hårsäckar.

Undvik att raka dig under en period om du får mycket besvär, så att huden får vila.

En gynekolog eller en barnmorska kan göra en gynekologisk undersökning. Då kan hen ofta se vad klådan beror på.

Du kan bli undersökt på en gynekologisk mottagning, en ungdomsmottagning eller på en hud- och könsmottagning.

Du kan köpa receptfria läkemedel mot svamp på ett apotek. Läkemedlen finns i olika former.

Du får behandling om klådan beror på en könssjukdom

Det finns flera läkemedel för dig som är i klimakteriet och besväras av att det känns torrt i underlivet. Prova en receptfri kräm eller slidpiller som innehåller svagt östrogen. <u>Du kan läsa mer om hur du kan göra i texten om läkemedel vid klimakteriebesvär.</u>

Hudsjukdomar som eksem smittar inte. Det är ovanligt att svamp i underlivet överförs vid sex. Kondylom och herpes kan däremot överföras vid sex.

Graviditet kan tillfälligt ändra bakteriebalansen i underlivet. Det är till exempel vanligt att få svamp under graviditeten. Prata med din barnmorska om du har besvär.

Det kan finnas många orsaker till att det kliar i underlivet.

En orsak till klåda är infektioner, oftast svamp i underlivet. Det ger en plötslig, stark klåda, svullnad och rodnad i underlivet. Det kan klia och svida under eller efter vaginala samlag.

Könssjukdomar som kondylom eller herpes i underlivet kan också göra att det kliar.

Det finns även vissa hudsjukdomar som kan orsaka klåda i underlivet. <u>Eksem</u> och <u>lichen sclerosus</u> är exempel på sådana hudsjukdomar.

Springmask, skabb eller flatlöss kan också ge klåda i underlivet.

Du kan få röda prickar, små sår, klåda och hårsäcksinflammationer om du rakar underlivet. Det beror på att rakningen skadar lite av det yttersta hudlagret, som annars skyddar mot att bakterier får fäste där.

Ibland kan det klia för att du har en överkänslighet mot olika material, men det är mycket ovanligt. Det kan till exempel vara material i trosskydd och bindor eller latex i kondomer. En del reagerar på tvättmedel, sköljmedel eller tvål.

Du kan söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge</u> du kan behöva vänta på vård.

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning</u>.

Senast uppdaterad:
2023-08-15
Redaktör:
Katja Öster, 1177.se, nationella redaktionen
Granskare:
Inga Sjöberg, gynekolog och förlossningsläkare, Ersboda hälsocentral, Umeå

Svamp i underlivet är ofarligt men kan vara besvärligt eftersom det brukar klia och svida.

Könssjukdomar är infektioner som du kan få genom att ha sex. Vissa könssjukdomar ingår i smittskyddslagen. Det betyder att du måste testa dig om du misstänker att du har någon av dem.

Kondom och femidom skyddar mot könssjukdomar. Använd kondom eller femidom om du har vaginala eller anala samlag med någon annan.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

Behandling av personuppgifter	
Hantering av kakor	
Inställningar för kakor	
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>	